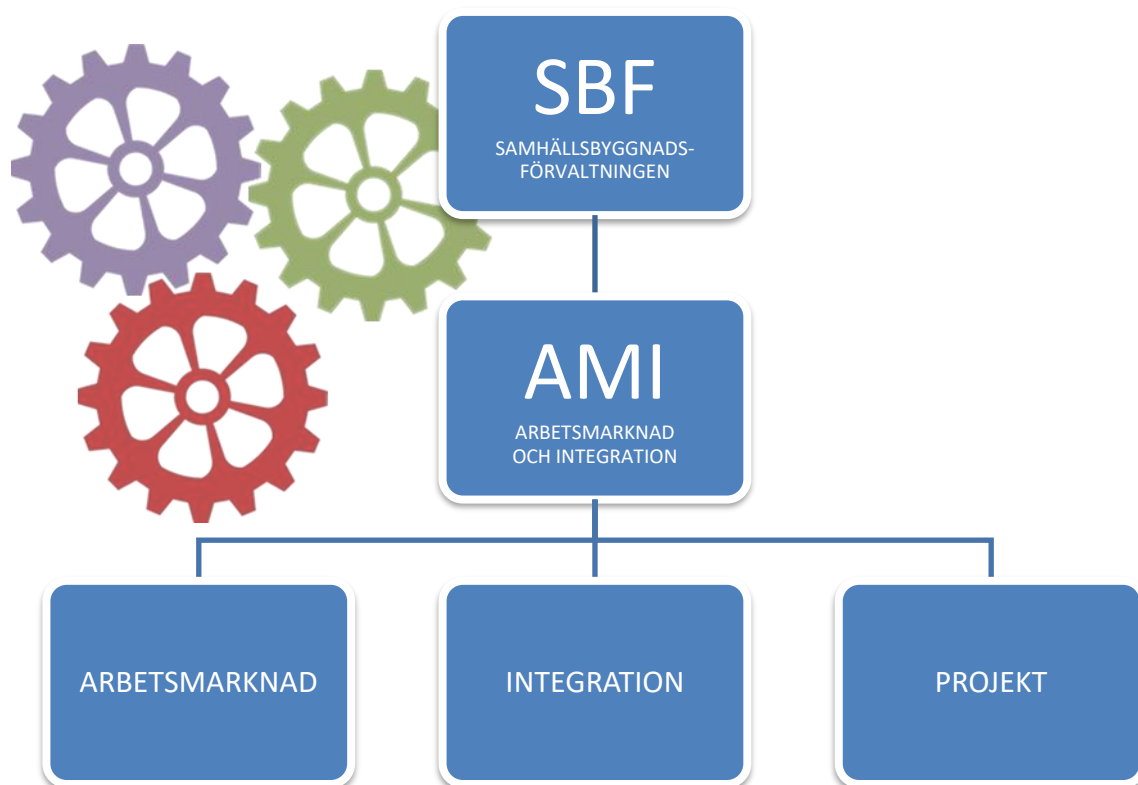

Arbetsmarknadsplan 2026-2028

SMEDJEBÄCKEN
smedjebacken.se

Kultur- och samhällsbyggnadsnämnden

Organisation

Inom Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen arbetar tre enheter tillsammans:

Arbetsmarknadsenheten (AME) fokuserar på vägledning och matchning.

Integrationsenheten (IE) hanterar mottagandet av nyanlända.

Projektverksamheten omfattar specialiserade insatser som En väg in (EVI) och Resursteamet EVI (REVI) samt TEM (Tillsammans för ett effektivt mottagande).

Inledning

Arbete är en grundläggande förutsättning för egen försörjning, självständighet och ett gott liv. Genom arbete skapas också trygghet, framtidstro och delaktighet i samhället – värden som är centrala i Smedjebackens kommuns vision:

"Smedjebacken ska vara en välkomnande kommun med engagemang, trygghet och framtidstro."

Detta är arbetsmarknadsplanen för enheten Arbetsmarknad och Integration (AMI) 2026–2028.

Planen anger Arbetsmarknad- och integrationsavdelningens strategiska inriktning och vårt uppdrag: att stödja personer som uppbär ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen till arbete eller annan försörjning.

Planen är inte en övergripande arbetsmarknadsplan för hela kommunen. Arbetsförmedlingen har fortsatt huvudansvaret för den nationella arbetsmarknadspolitiken.

Syftet är att tydliggöra Arbetsmarknad- och integrationsavdelningens uppdrag, målgrupp och prioriteringar för perioden, med målet att:

- Minska rundgången mellan aktörer.
- Effektivisera resursanvändningen.
- Inkludera fler individer i arbetslivet.

Arbetsmarknadsplanen utgår från kommunens tre övergripande perspektiv: hållbarhet, utveckling och effektivitet.

Planen bidrar också till FN:s Agenda 2030, särskilt fokus på mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Den bidrar också till:

- Mål 1: Ingen fattigdom.
- Mål 3: God hälsa och välbefinnande.
- Mål 5: Jämställdhet.

Vision och syfte

Planen är inriktad på Arbetsmarknad- och integrationsavdelningens arbete och riktar sig främst till dess medarbetare, samverkanspartners och kommunens ledning.

Särskilt vill kommunen genom arbetsmarknadsplanen:

- Främja egenförsörjning och hållbar sysselsättning.
- Minska beroendet av ekonomiskt bistånd.
- Bidra till kompetensförsörjningen i både offentlig och privat sektor.
- Stärka individens delaktighet och egenmakt.

Planen ska bidra till att fler kommer i arbete och kan försörja sig själva.

Arbetsmarknadens nuläge

Problembeskrivning som planen vill lösa

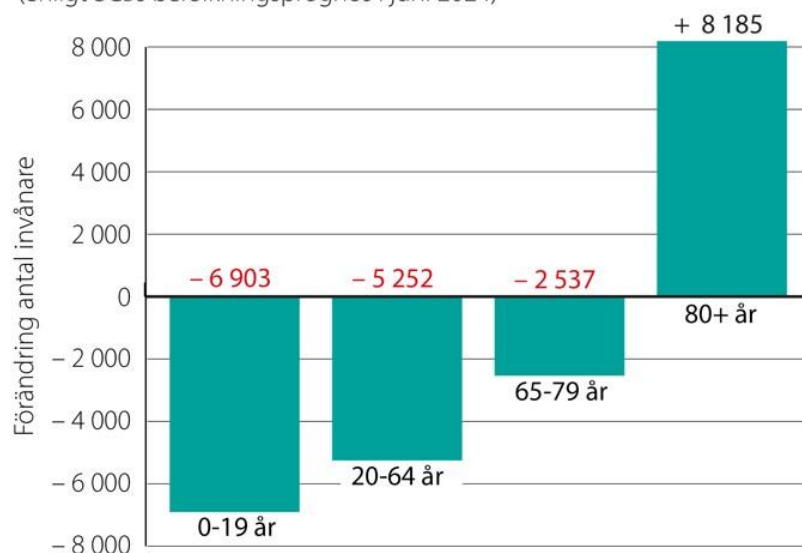
Smedjebackens kommun står inför en komplex strukturell utmaning där social exkludering, kompetensbrist och demografiska förändringar samverkar och förvärrar varandra. Trots en industriell tillväxt med ökande efterfrågan på arbetskraft fördjupas klyftan mellan arbetsmarknadens behov och ungas möjligheter till etablering. Ungdomsarbetslösheten är den högsta i Dalarna (9,5 % i mars 2025) och ökar snabbare än i övriga länet. Särskilt utsatt är gruppen utrikes födda ungdomar – 36 % står utanför både arbete och studier – vilket är en av de högsta nivåerna i landet.

Många i målgruppen saknar gymnasieutbildning, tillgång till anpassade stödinsatser och är i praktiken osynliga i systemen. Av 43 ungdomar i kommunens uppföljning saknar 27 gymnasieexamen, och könsfördelningen är kraftigt sned: 34 är män. Samtidigt finns indikationer på att unga kvinnor inte identifieras i tillräcklig utsträckning. Denna exkludering sammanfaller med en snabbt växande demografisk obalans, där en åldrande befolkning ökar belastningen på välfärden medan den arbetsföra andelen minskar. Utan riktade och effektiva insatser riskerar kommunen att förlora sin kapacitet att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner.

VILKA ÄR DE DEMOGRAFISKA UTMANINGARNA?

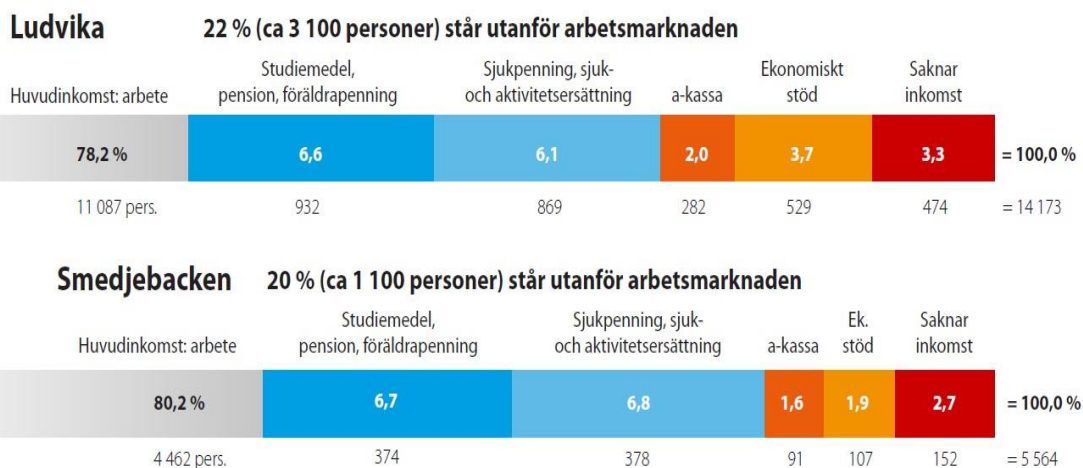
Befolkningsförändring i Dalarnas län 2023–2033

(enligt SCBs befolkningsprognos i juni 2024)

”Arbetskraften” som saknar inkomst från arbete

Huvudinkomst år 2023. Andelar av befolkningen 20–65 år, procent

Källa: SCB, BAS. Slutlig statistik, årligt register

ALLA TJÄNAR PÅ ATT FLER KOMMER I ARBETE

Vinn, vinn!

Utan egen försörjning → Etablerad på arbetsmarknaden

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, socialförvaltningen och människor som försörjs av någon annan

Individ

Minskat lidande

- ökad livskvalitet
- bättre hälsa
- delaktighet
- stärkt självkänsla
- självrespekt
- egenmakt
- bättre ekonomi
- med mera

Arbetsgivare

Kompetensförsörjning

- arbetskraft
- möjlighet att växa
- avlastning
- socialt ansvar
- stärkt image
- med mera

Samhälle

Minskade kostnader

- sjukvård
- handläggare socialtjänst
- försörjningsstöd
- skatteintäkter
- tryggare och stabilare familjeförhållanden för barn
- med mera

Integrationsenheten

Strategiskt fokus:

Smedjebackens kommun står inför både möjligheter och utmaningar kopplade till inkludering av nyanlända på arbetsmarknaden, särskilt bland utrikesfödda ungdomar. För att möta framtida kompetensbehov och stärka kommunens långsiktiga utveckling krävs ett integrationsarbete som är strategiskt, sammanhållet och inriktat på snabb etablering i arbete och utbildning.

Integrationsenheten ansvarar för mottagande, boende och initialt stöd, men en framgångsrik etablering kan endast uppnås om hela kommunen och lokalsamhället medverkar. Vår ambition är att utveckla Smedjebackens integrationsmodell – en modell där utbildning, språk och praktik kombineras och där varje aktör bidrar till att skapa tydliga, hållbara vägar in i arbetslivet.

Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen ska stärka nyanländas etablering genom att jobba för att alla kommunala verksamheter aktivt medverkar genom att:

- öppna för praktik, arbetsträning, språkträning, jobb med anställningsstöd och arbete.
- arbeta språkstödande i vardagen.
- erbjuda strukturerat handledarstöd och en inkluderande arbetsmiljö.

Varje arbetsplats som öppnar upp skapar en konkret möjlighet för snabbare inträde på arbetsmarknaden.

Vår gemensamma vision

Smedjebacken ska vara en kommun där nyanlända snabbt blir delaktiga, upplever framtidstro och ges möjlighet att bidra efter sin förmåga och kompetens. Genom ett gemensamt ansvar och ett helhetsgrepp bygger vi en integrationsmodell som stärker både individens livschanser och kommunens långsiktiga kompetensförsörjning.

Målgrupp

Arbetsmarknadsenhetens målgrupp är personer som uppstår ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen.

Individer som behöver samordnat stöd från flera aktörer (till exempel Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vård) hanteras via samverkansmodellen En väg in (EVI).

Integrationsenheten ombesörjer mottagandet av anvisade nyanlända till kommunen. Enheten ger stödinsatser till nyanlända med massflyktingsdirektivet och uppehållstillstånd under deras två första år i Sverige.

Övergripande mål

Strategiska nämndmål Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen:

- Den kommunala integrationsverksamheten ska vara välfungerande och effektiv.

- Minska andelen arbetslösa i kommunen. Särskilt fokus på personer som uppstår ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. I samverkan med arbetsintegrerande sociala företag, näringslivet, ideella sektorn och kommunala verksamheter ska vi skapa fler praktikplatser för arbetslösa och nyanlända.

Arbetsmarknad och integrationsenhetens operativa mål 2026–2028:

- Öka anställningsbarheten så fler deltagare ska etableras på arbetsmarknaden, med eller utan subventionerat stöd.
- Deltagare ska ges förutsättningar att behålla en anställning över tid.
- Säkerställa att alla nyanlända som anvisas till kommunen får ett långsiktigt och lämpligt boende ordnat inom två månader.

Fokusområden

Princip: Konsekvent jobbfokus i samtliga insatser.

Korta vägen till arbete

- Snabbare övergång från kartläggning till insats.
- Fler praktik- och arbetsträningsplatser inom kommunen, näringslivet och Arbetsintegrerande sociala företag.

Tidiga insatser

- Tidig identifiering av behov hos biståndsmottagare.
- Tidig insatsåtgärd innan långvarigt bistånd etableras.

Individanpassat stöd

- Deltagare får en utvecklingsplan med regelbunden uppföljning.
- Insatser grundas på evidensbaserade metoder.

Kompetensutveckling

- Språkstöd och utbildning kopplad till bristyrken.
- Kombinationer som SFI/yrkessvenska med praktik.

Stark samverkan

- Fördjupat samarbete med Arbetsförmedlingen, utbildningsanordnare, Arbetsintegrerande sociala företag och näringslivet.

Konkreta åtgärder 2026–2028

Konkret åtgärd	Ansvarig	Målsättning 2026–2028
Kartläggning: Samordnad bedömning av individens behov och resurser	AME, IE, EVI, REVI	Alla deltagare kartlagda inom 2 veckor vid inskrivning
Praktik och arbetsträning	AME, IE	Minst 15 praktikplatser per år inom kommunala verksamheter, lokalt näringsliv och Arbetsintegrerande sociala företag (ASF)
Matchning	AME	40 % av deltagarna i arbete eller studier efter 12 månader
Coaching och mentorskap, individuellt stöd	Alla enheter	Regelbundna uppföljningssamtal (var 4–6 vecka)

Uppdrag ansvarsområden inom Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen:

- **Arbetsmarknadsenheten (AME):** vägledning och matchning mot arbete.
- **Integrationsenheten (IE):** mottagande och etableringsstöd för nyanlända under de två första åren.
- **En väg in (EVI):** stöd till individer som behöver insatser från flera aktörer.
- **Resursteamet EVI (REVI):** intensiv insats för individer med omfattande stödbehov.

Samverkan

Strategisk nivå – Arbetsmarknadsrådet

Ledande politiker och tjänstemän inklusive Västerbergslagens utbildningsförbund och Arbetsförmedlingen

- Träffas 5 gånger per år.
- Fokus: övergripande arbetsmarknadsfrågor och omvärldsanalys.
- Mål: effektivare och väl integrerade utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser.

Operativ nivå – löpande samverkan

En väg in (EVI) – Veckovisa möten

- Deltagare: Arbetsmarknad- och Integrationsavdelningen, Individ- och familjeomsorgen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Primärvården, Psykiatrin, Kommunpsykiatrin.
- Mål: samordnat stöd för personer i behov av insatser från flera aktörer.

Biståndsamverkansgrupp

- Deltagare: Arbetsmarknad- och Integrationsavdelningen, Individ- och familjeomsorgen, Arbetsförmedlingen, Västerbergslagens utbildningsförbund.
- Träffas var tredje vecka.
- Mål: egen försörjning för biståndsmottagare.

Övrig regelbunden samverkan

- Finsam (Västerbergslagens samordningsförbund): Samverkan kring rehabilitering och arbetsmarknadsfrågor för personer som behöver stöd från flera myndigheter.
- Region Dalarna: samverkan om hälso- och sjukvårdsfrågor kopplade till arbetsförmåga.
- LSS-verksamhet: samverkan om personer med funktionsnedsättning.
- Kommunala förvaltningar: regelbundna kontakter för praktikplatser och anställningsmöjligheter.
- Näringsliv: samverkan för praktik- och anställningsmöjligheter.
- Föreningsliv och ideell sektor: samverkan för praktik- och anställningsmöjligheter.

Uppföljning och utvärdering

Årlig uppföljning:

- Andel deltagare i arbete, praktik eller studier – målsättning minst 40% efter 12 månader.
- Effekter av samverkan - faktiska jämförbara resultat i siffror.
- Mått/indikatorer i Kolada.
- Resultaten används för att justera och utveckla insatserna.

Avslutning

Med denna plan skapar Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen tydligare förutsättningar för sitt arbete 2026–2028. Genom att korta vägen till arbete, satsa på tidiga insatser och förstärka samverkan bidrar vi till att fler invånare kan försörja sig själva och delta fullt ut i samhället.

Denna arbetsmarknadsplan träder i kraft 1 januari 2026.

Mohammed Aden

Chef Arbetsmarknad- och integration